

Olimpiada de Istorie
Faza județeană (București): Martie 2019
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Clistene (...) a dat cetății o nouă organizare. El a definit un spațiu politic întemeiat pe deme, un fel de sectoare de reședință a cetățenilor, repartizați în zece triburi în care au fost reprezentate diferitele regiuni ale Atticii, zona de coastă, interiorul și orașul. Prin tragere la sorți, cincizeci de cetățeni din fiecare trib au constituit Sfatul, format din cinci sute de membri, a cărui permanență a fost asigurată prin rotație de către un trib. Anul politic a fost divizat de asemenea în zece perioade sau pritanii, câte una pentru fiecare trib. Tot prin tragere la sorți, în fiecare zi a fost desemnat un șef al pritanilor. Astfel, în acest sistem democratic, un cetățean a putut, pentru o zi, să fie șeful Sfatului care a pregătit legile votate de Adunarea poporului, ecclesia. Un colegiu de zece magistrați, arhonții, a administrat cetatea, iar zece strategii au asigurat conducerea militară. Pentru împiedicarea oricărei derive politice, Adunarea poporului a putut decide exilarea pentru zece ani a unui cetățean, votând <<ostracismul>>. Pe de altă parte, pentru a permite celor mai puțin bogați să participe la Sfat, cetatea le-a atribuit o indemnizație de prezență. Democrația ateniană a fost întemeiată așadar pe voința egală a tuturor. Nu trebuie uitat că au fost excluși noncetățenii, cum ar fi sclavii, dar și soțiile atenienilor. În acest sistem, cei mai bogați au avut și obligații: participarea la construcția de vase și finanțarea corului pentru reprezentațiile teatrale.”

(Jean Carpentier, Francois Lebrun - coordonatori, Istoria Europei)

B. „În sudul Atenei s-a aflat Sparta, constituită ca stat oligarhic războinic al spartanilor, aflat în izolare voită de restul Greciei, o lume pentru sine, care a dominat zona plasată la sud de ea, Peloponesul. Cu sărăcia și disciplina sa spartană, precum și cu permanentul său regim de teroare împotriva sclavilor statului (hiloții), Sparta, ca putere terestră ultra-militarizată, a fost la antipodul Atenei. Opoziția structurală dintre Atena și Sparta a contribuit și ea la rivalitatea lor ca puteri politice. (...) Ruptura dintre Sparta și Atena a fost deplină (461 î.Hr.): după un puternic cutremur de pământ ce a avut loc în Sparta (464 î.Hr.), hiloții s-au răzvrătit în cadrul celui de-al treilea război messenian (464-458 î.Hr.). Un corp de armată atenian trimis în ajutorul messenienilor a fost respins de spartani (462 î.Hr.) ca urmare a superiorității politice. (...) Rupturii dintre Sparta și Atena (461 î.Hr.) i-a urmat războiul (<<primul război peloponesiac>>). Ca o prefigurare a războiului peloponesiac propriu-zis (431-404 î.Hr.), el a început încă din faza finală a celui de-al doilea război persan, care a fost definitiv încheiat odată cu pacea lui Callias (449 î.Hr.). Pacea dintre greci, încheiată pe o perioadă de treizeci de ani între Sparta și Atena (446 î.Hr.) nu a durat decât foarte puțin. Războiul peloponesiac a luat naștere în Grecia colonială, (...) extinzându-se apoi asupra Corintului, a Atenei și Spartei.”

(Immanuel Geiss, Istoria lumii. Din preistorie până în anul 2000)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa A, două informații referitoare la obligațiile celor bogați.

4 puncte

2. Menționați, din sursa B, două consecințe ale rivalității dintre cele două „puteri politice”. 4 puncte
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
4. Prezentați un model de educație specific unui spațiu istoric la care se referă sursa B. 5 puncte
5. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la organizarea politică în Antichitate, desfășurate până în secolul al II-lea î.Hr., în afara celor din sursele date. 10 puncte
6. Prezentați două asemănări între arta a două popoare antice europene. 10 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză cu privire la **Rolul Imperiului Roman în istoria antică și medievală a Europei**, având în vedere:

- precizarea unui fapt istoric referitor la instaurarea Imperiului Roman și prezentarea a două consecințe ale acestuia pentru organizarea politică a Imperiului în secolul I d.Hr.;
- menționarea unui fapt istoric referitor la organizarea politică a Imperiului Roman în secolul al III-lea și a două cauze ale acestui fapt istoric;
- explicarea rolului unei mari religii în cadrul evenimentelor desfășurate în Imperiul Roman în secolul al IV-lea;
- prezentarea a două asemănări între etapele etnogenezei românești și cele ale constituirii unui alt popor medieval european.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.

